

РЕШЕНИЕ

№ 13980

гр. София, 09.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав, в публично заседание на 19.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **4382** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на „Турбо машини“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] чрез адв. М. - САК, срещу Решение № 1040-21-198/02.04.2025г. на Директора на ТП на НОИ С. – град, с което е потвърдено Разпореждане № 36037/22.01.2025 г. на длъжностно лице на ТП на НОИ С. – град. Със същото разпореждане е прието, че декларирана злополука с вх. № 5101-21-1153/01.11.2024г. се приема за трудова по чл. 55, ал. 1 от КСО.

С жалбата се иска отмяна на решението по съображения за незаконосъобразност и неправилност. Излагат се подробни съображения, че разпореждането е издадено при неизяснена фактическа обстановка. Счита се, че разпореждането е издадено в резултат на формално проведена процедура по разследване на злополуката от ТП на НОИ С. град. Твърди се, че органът не е съобразил и анализира относимите доказателства, събрани в хода на производството, като не е съобразил данните в протокол № 2/29.11.2024г. за вътрешно разследване на злополуката, наличен преди издаването на процесното разпореждане, но необсъден в същото, който именно съдържа обяснения на работниците и пострадалото лице, изтъква, че по този начин е нарушена разпоредбата на чл. 59 ал.2 т.4 от АПК; излагат се доводи, касателно съдържанието на протокол №5103-03-1 от 13.01.2025г. и евентуалното му използване в производство по чл. 200 от ГПК. Оспорват се констатациите в същия протокол, че са допуснати нарушения на нормативни актове, както и че дружеството –работодател не е осъществило ефективен контрол за извършване на работата по безопасен начин, както и че вероятната причина за възникване на злополуката е наличие на предпоставки от организационен характер от страна на работодателя. Твърди се

неяснота относно твърдени действия или бездействия на работодателя, които да са причина за инцидента. Оспорва се наличие на причинно-следствена връзка между леталния изход и злополуката. Иска се отмяна на оспореното Решение, с което е потвърдено разпореждане №36037/22.01.2025г. и връщане на преписката на компетентния орган за ново произнасяне. Претендират се разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. М., който поддържа жалбата по подробно посочените аргументи в нея. Претендира присъждане на разноски по представен списък. Представя писмени бележки. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение на процесуалния представител на заинтересованите страни.

Ответникът – Директора на ТП на НОИ – С. град, чрез юрк. О. оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на процесуалния представител на жалбоподателя.

В съдебно заседание заинтересованите страни М. С. Ч. и З. С. Ч., двете чрез адв. Т. С.-ВАК, наследници на С. Х. Ч. оспорват жалбата като неоснователна. Претендират разноски в размер на 350 евро/177-178/.

Административен съд София град, III отделение, 62 състав, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

С. Х. Ч. работил по трудов договор № 055/03.02.2022 г./л.63/ със срок на изпитване бм. до 06.08.2023г. вкл., след което договорът се счита за безсрочен, на длъжност „машинен инженер“. Същият е бил запознат с длъжността характеристика, връчена му на 03.02.2023г. На същия били проведени начален инструктаж, инструктажи на работно място, периодични инструктажи и извънредни инструктажи, всички документирани в съответни инструктажни книги на осигурителя.

На 24.10.2024г. работодателят е изпълнявал поръчка за услуга към „Брайт Инженеринг“ ООД [населено място], а именно поддръжка на турбинно оборудване на територията на „Солвей Соди“ АД [населено място]. С. Ч. изпълнявал ръководство и контрол над работниците по силата на Заповед №6/26.09.2024г. на Управителя на „Турбо машини“ ЕООД /л.67/. На същата дата и място, Ч. претърпява височинна травма, изразяваща се в тежка комбинирана травма в областта на гръбначния стълб и гръдния кош, която се е усложнила и довела до летален изход. По този повод осигурителят подава декларация до ТП на НОИ С. град за трудова злополука на 31.10.2024г., регистрирана под № 1153/01.11.2024г. /л. 105/.

Издадена е Заповед №4008-03-404#11/06.12.2024г./л.62/ от директора на ТП на НОИ [населено място] за извършване на разследване на злополуката./л.62/.

На осн. чл. 60 ал.1 от КСО е издадено Разпореждане № 36037/22.01.2025г. от дл.лице – старши инспектор по осигуряването, с което декларираната злополука е приета за трудова по чл. 55 ал.1 от КСО. В същото е посочено, че на база констатации в Протокол №1/29.10.2024г. от разследване на злополуката от осигурителя, писмените обяснения на Г.Г., М.М., М.К., Г.В. и др., както от заключението на Съдебномедицинската епикриза от МБАЛ“Св. Анна-Варна“ АД, и протокол №5103-03-1/21.01.2025г. от съвместно разследване на злополука от ТП на НОИ В. и ДИТ В., изводът на органа е че злополуката е трудова.

По делото са приложени документи, изхождащи от жалбоподателя: Инструкция за задълженията по безопасност на труда на техническите ръководители, Оценка на риска при работа, Комплексна оценка на работните процеси, работното оборудване, работните помещения, работните места, организацията на труда и използваните суровини и материали. Приложени са писмени обяснения

на служители на работодателя/л.71-86/ .

Съставен е протокол №1/29.10.2024г. на осн. чл. 2 ал.3 от Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злоупотреки и Заповед №8/25.10.2024г. на Работодателя за определяне на Комисия за разследване на причините за трудова злоупотрека със С. Х. Ч./л.87/, в който са описани фактическите констатации, свързани с инцидента, констатирани нарушения и лица допуснали нарушенията – С. Ч., М. К. и Г. Г..

Представен е протокол №2/29.11.2024г./л.11, 33, 49/ като при сравнителен анализ на съдържанието му с това на предходния протокол, различие се открива в частта свидетели, специфично физическо действие, извършено от пострадалия и по-точно в дадени от същия указания за място на преминаване на шланговете, констатирани нарушения на нормативни актове и лица допуснали нарушения – посочен е само пострадалият С. Ч..

Приложени са медицински документи, касаещи причинената травма и изхода от същата.

С жалба от 11.02.2025г. на „Турбо машини“ ЕООД е оспорено по административен ред Разпореждане №36037/22.01.2025г. , издадено от длъжностно лице по чл. 60 от КСО.

С решение № 1040-21-198/02.04.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град административният орган е приел жалбата срещу Разпореждането за неоснователна.

За да остави жалбата без уважение административният орган е изложил, че атакуваното разпореждане е издадено при спазване на материалноправните разпоредби и административнопроизводствените правила, уреждащи трудовата злоупотрека. Счел е, че оспореното разпореждане е изготвено на база Протокол № 5103-03-1 от 13.01.2025г. и приложенията към него, срещу които не са изложени възражения. Констатациите в него са валидни до доказване на противното, а направеното възражение срещу съдържанието му е ирелевантно в производството по чл. 60 от КСО, като същото важи и за възраженията свързани със спазване на изискванията за безопасни условия на труд от страна на работодателя. По отношение на обстоятелството, че в оспореното разпореждане е посочен Протокол № 5103-03-1 от 21.01.2025г е изтъкнато, че се касае за техническа грешка, която не се отразява на крайния извод на органа. Протоколът е единствения, издаден в това производство и е връчен на осигурителя, следователно същия е запознат със съдържанието му, поради което не може да се приеме, че е нарушено правото му на защита. Органът е посочил, че са налице фактическите елементи от състава на законовата регламентация на трудовата злоупотрека. Твърди, че до издаване на разпореждането е постъпил единствено протокол №1/29.10.2024г., който е взет предвид, но дори да се вземе предвид и протокол №2/29.11.2024г., то изводите биха били същите. Изтъква , че са ирелевантни в настоящето производство твърденията за неспазване на мерките за безопасност от самия пострадал, а доказателства за умишлени действия от страна на пострадалия липсват. Нещо повече - релевират са доводи, че жалбоподателят носи отговорност във всички случаи, дори при неизпълнение от страна на служители на въведените мерки за безопасност, тъй като по презумпция контрола следва да се организира и осъществява от него, така че да не настъпват злоупотреки. По изложените съображения отхвърля жалбата.

По делото освен административната преписка са събрани нови писмени и гласни доказателства. В хода на съдебното производство допълнително е представено от жалбоподателя Решение № 191/24.07.2025г. на Районен съд Девня. В хода на съдебното производство са разпитани свидетелите Г. Я. Г. и К. С. А., чиито показания потвърждават констатациите относно времето, мястото и начина на настъпване на злоупотуката, установени в хода на административното производство.

Показанията на свидетелите съдът възприема за логични, последователни и кореспондиращи с представените по делото писмени доказателства.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното: Депозираната жалба е процесуално допустима, като подадена от легитимирано лице с правен интерес и в законоустановения срок.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "г" КСО разпорежданията за признаване или непризнаване на злополуката за трудова се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Съдът намира, че процесното Решение № 1040-21-198/02.04.2024 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град е издадено от компетентен орган.

Предвид представената Заповед № 1015-21-248/06.12.2018 г. на директора на ТП на НОИ – С. -град, потвърденото с решението разпореждане също е издадено от компетентен орган, в предвидената форма, като са спазени административнопроизводствените правила.

Решението на директора на ТП на НОИ С. - град е валидно, обективизирано в предвидената в закона писмена форма, съдържа правни и фактически основания за неговото издаване, подписано е от неговия издател.

При извършената служебна проверка съдът не констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Действително протокол №2/29.11.2024г. е представен на ТД на НОИ В. с писмо от 10.12.2024г. /л.51/, но не е коментиран в оспореното разпореждане, въпреки това предвид факта, че този протокол не установява различни обстоятелства, релевантни към производството по чл. 60 от КСО, то неотразяването му не съставлява съществено процесуално нарушение, доколкото основните констатации съвпадат с тези, установени в протокол №1/29.10.2024г. Следва да се обърне внимание на обстоятелството, съгласно чл. 9 от Наредбата, разследването на трудовата злополука трябва да установи конкретните обстоятелства и причини за нейното възникване, вида на уврежданията, както и всички други данни, които ще подпомогнат ТП на НОИ да се произнесе за характера на злополуката. В случая при разследването на трудовата злополука визираните обстоятелства са установени. По отношение на посочената в разпореждането дата на протокол № 5103-03-1, то съдът споделя напълно изводите на органа относно липса на същественост на посоченото несъответствие, както и относно липса на негативен ефект на това несъответствие върху правото на защита на жалбоподателя.

Предвид изложените съображения, настоящият състав намира, че в хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административно производствени правила, които да обосновават незаконосъобразност на акта и заради това да представляват основание за неговата отмяна.

В чл. 55 и следващите от КСО е уредена процедурата по разследване и установяване на трудова злополука. Според чл. 58, ал. 3 от КСО разследването на трудова злополука трябва да установи: 1. причините и обстоятелствата за възникване на трудовата злополука; 2. вида на уврежданията; 3. други сведения, които ще подпомогнат териториалното поделение на НОИ да се произнесе за характера на злополуката. В съответствие с разпоредбата на чл. 58, ал. 6 от КСО резултатите от разследването се оформят в протокол в типизирана форма, който е валиден до доказване на противното. Екземпляр от протокола се връчва от териториалното поделение на НОИ, на пострадалия или на неговите наследници и на осигурителя. На база Протокола и събраните документи при разследването се открива досие на пострадалия, което съдържа в съвкупност – декларацията за трудова злополука; протокол от разследването на трудовата злополука, когато такова е извършено; разпореждането за приемане или за неприемане на злополуката за трудова;

копия от болничните листове (първичен и продължения) за злополуката; документи, свързани с медицински и други разходи; други документи, свързани със злополуката. Според чл. 60 от КСО длъжностното лице, определено от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт, въз основа на документите в досието, в 7 - дневен срок от декларирането, издава разпореждане за приемане или за неприемане на злополуката за трудова. Разпореждането се изпраща на осигурения и на осигурителя в 7-дневен срок от издаването, като подлежи на обжалване от заинтересуваните лица по реда на чл. 117 от КСО.

От представените по делото доказателства се установява, че гореописания процесуален ред е спазен, като жалбоподателят и заинтересованите страни са запознати с констатациите от извършената проверка и са имали възможност да участват в производството и да ангажират доказателства.

Възражението на жалбоподателя, че не са изяснени всички обстоятелства, от значение за случая, както и че не са събрани и обсъдени всички доказателства, е неоснователно. Видно от жалбата, жалбоподателя изрично сочи, че механизмът на настъпване на злополуката и обстоятелствата около инцидента са безспорно установени. Спор по отношение на тези обстоятелства липсва, наведените възражения касаят отговорността на осигурителя, която действително ще бъде предмет на дело по реда на чл. 200 от КТ.

При това положение не съществува пречка да бъде извършена преценка за правилното приложение на материалния закон.

Изпълнени са изискванията на Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки (НУРРОТЗ) и КСО. Съгласно чл. 58, ал. 1 от КСО, ТП на НОИ съвместно с Инспекцията по труда, комитетите и групите по условия на труд и други компетентни органи в зависимост от случая разследват всяка смъртна трудова злополука. В изпълнение на чл. 58, ал. 3 КСО се провежда разследване, което да установи причините и обстоятелствата за възникване на трудовата злополука, вида на уврежданията и други сведения, подпомагащи административния орган да се произнесе за характера на злополуката. Съгласно изискването на чл. 58, ал. 6 от КСО, резултатите от разследването се оформят в протокол в типизирана форма, валиден до доказване на противното. В случая със Заповед № 4008-03-404#11/06.12.2024 г. е назначена комисия по чл. 58, ал. 1 от КСО, с нормативно определения състав от членове. Тя е изготвила протокол за разследване на трудова злополука, със съответното съдържание, отразяващо данните по чл. 10, ал. 1, т. 1-11 от Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки /НУРРОТЗ/, относно: осигурителя, пострадалия, мястото и времето на злополуката, свидетелите на злополуката и лицето, оказало първа помощ, обща характеристика на работата, извършвана от пострадалия преди злополуката, специфичното физическо действие, извършвано него в момента на злополуката, и свързания с това действие материален фактор /Протокол за трудова злополука №1 от 29.10.2024г. /. В случая доказателствената му сила не е оборена чрез събраните по делото гласни доказателства

От изложеното следва, че при издаване на разпореждането на органа по чл. 60, ал. 1 от КСО е спазена описаната процедура по извършване на проверката и съставяне на протокола.

По делото не е спорно, че към деня на злополуката пострадалото лице е осигурено за всички осигурени социални рискове, съгласно чл. 4, ал. 1, т. 1 от КСО (в т. ч. и трудова злополука), като работещо по трудово правоотношение с осигурителя. Жалбоподателят, както и ответникът не оспорват факта, че С. Ч. е претърпял инцидент, свързан с травматично увреждане – настъпила смърт, т. е. налице е условието за внезапно увреждане на здравето. Основният спор е налице ли е функционална връзка между условията на труд и причиненото увреждане, т. е. увреждането да е станало по време на работа, във връзка или по повод извършваната работа, както и налице ли са условията на чл. 55, ал. 3 от КСО.

Определение на понятието трудова злополука като осигурен социален риск дава разпоредбата на чл. 55,

ал. 1 от КСО, съгласно която трудова злополука представлява всяко внезапно увреждане на здравето, станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт. За да бъде приета злополуката за трудова е необходимо едновременно наличие на няколко предпоставки - внезапно увреждане на здравето - внезапно, външно неочаквано и непредвидимо еднократно и пряко въздействие върху човешкия организъм, което накърнява телесната цялост и нарушава нормалното функциониране на органите на човешкото тяло, злополуката да е станала с осигурено лице, функционална зависимост между изпълнението на трудовите функции и внезапното увреждане на здравето - това е връзката на увреждането с обичайните обстоятелства и условия, при които протича изпълнението на трудовата функция по трудовото правоотношение с работодателя, неблагоприятен резултат от увреждането - неработоспособност или смърт и причинна връзка - неблагоприятният резултат (неработоспособността, респективно смъртта) да бъде пряко следствие от внезапното увреждане на здравето, а не на други обстоятелства, както и при нетравматични увреждания внезапното увреждане на здравето да е настъпило в резултат от извършваната работа.

Видно от съдържанието на изброените елементи на фактическия състав на разпоредбата законодателят е установил само обективни обстоятелства, които длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 от КСО е задължено да изследва, без да е предвидено изясняване на субективното отношение на пострадалото лице.

В случая, от събраните доказателства по делото се установява наличието на всички кумулативно изискуеми предпоставки за квалифициране на процесната злополука като трудова – внезапно увреждане на здравето на осигурено лице, настъпило в резултат на съществуваща функционална връзка с изпълняваните трудовите функции, довело до неблагоприятен резултат – неговата смърт.

От събраните в хода на съдебното производство доказателства се установява по безспорен начин, че на 24.10.2024 г. Ч. е бил на работното си място, находящо се в [населено място] , на територията на „Солвей Соди“ АД Д. и е претърпял инцидент, който е довел до смъртта му. Установено е, че пострадалото лице към момента на настъпване на злополуката се е намирало на работното си място и е осъществявало дейности във връзка с изпълнение на задълженията си по сключения трудов договор с „Турбо машини“ ЕООД, като доказателства в обратната насока липсват. От събраните доказателства по делото безспорно е установено, че пострадалият е имал достъп до ремонтна площадка на вакуум помпа-филтрация в сградата. От свидетелските показания е установено, че Ч. се е качил на кота 4 500 , за да провери свършената работа от работниците М. К. и Г. Г., влизайки в заграждението попада през разместена/повдигната и подпряна с дървено трупче решетъчна метална скара „гидерос“ и пада от височина около 4,5м на бетонен настил. Безспорно се установява и неблагоприятен резултат от инцидента – настъпила е смърт, което се потвърждава от медицинската документация.

По време на съдебното производство бяха разпитани двама свидетели, чиито обяснения съдът кредитира като относими към предмета на производството. Представено е заключение от аутопсия на пострадалия, епикриза и други медицински документи, доказващи наличие на пряка причинно-следствена връзка между инцидента и настъпилата смърт.

Следователно от всички представени по делото доказателства се установява категорично, че смъртта на Ч. е пряко следствие от злополуката, станала на 24.10.2024г., независимо че смъртта не е настъпила веднага , а след известно време.

От друга страна по делото няма данни, че пострадалото лице е имало каквото и да било намерение да увреди своето здраве. Дори и лицето да е проявило невнимание или липса на достатъчно концентрация същите са относими към непредпазливостта като форма на вина. При това положение съдът приема, че злополуката законосъобразно и правилно е призната за трудова, тъй като отговаря на условията на чл. 55, ал. 1 от КСО.

Тези изводи не се променят от представените в съдебно заседание от процесуалния представител на жалбоподателя две съдебни решения на Административен съд Варна, доколкото същите имат различен предмет – а именно ангажиране на административно наказателна отговорност за нарушение на чл.126 т.6 от КТ, извършено от работник на работодателя М. Н. К. и за нарушение на чл. 275 ал.1 от КТ, чл. 16 ал.1 т.6 вр. т.5 от Закон за здравословни и безопасни условия на работните места и при използване на работното оборудване, извършено от „Турбо машина България“ ЕООД в качеството на работодател.

Производството, касаещо настоящия жалбоподател е все още висящо, тъй като АС Варна е върнал делото за ново разглеждане от СРС Д. и по него няма произнесен окончателен съдебен акт. От друга страна, тези производства не са от преюдициален характер за настоящето такова.

По изложените съображения съдът намира, че оспореният акт е постановен от компетентен орган, в предписаната от закона форма и при съответствие с действащите материално-правни разпоредби и целта на закона, поради което следва жалбата срещу него следва да се отхвърли като неоснователна.

При този изход на спора, на основание чл. 143, ал. 3 и ал. 4 от АПК на ответника и заинтересованата страна се дължат сторените и своевременно поискани разноси за юрисконсултско възнаграждение, които на основание чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ съдът определя в размер от 200 лв. или тяхната равностойност 102 евро, а на заинтересованите страни – в размер на общо претендираните 350 евро за платено адвокатско възнаграждение. Възражението на жалбоподателя за прекомерност на адвокатския хонорар е неоснователно, доколкото същият се претендира в минимален размер съгласно чл. 8 ал.2 т.2 от Наредба за възнаграждения за адвокатската работа, съгласно който по дела по Кодекса за социално осигуряване е предвидено заплащане в размер на 500 лв./256 евро/, и с оглед факта, че адв.С. представлява две лица, то претендираният размер е в по-нисък размер от посочения.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 62 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата „Турбо машини“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] чрез адв. М. - САК, срещу Решение № 1040-21-198/02.04.2025г. на Директора на ТП на НОИ С. – град .

ОСЪЖДА „Турбо машини“ ЕООД[ЕИК] да заплати на ответника ТП на НОИ С. град разноси за юрисконсултско възнаграждение в размер на 102 евро/сто и две евро/.

ОСЪЖДА „Турбо машини“ ЕООД[ЕИК] да заплати на М. С. Ч. и З. С. Ч. сумата от общо 350 евро /триста и петдесет/ разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

Съдия: